

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 96/2008 - ΦΕΚ 152/Α'/30.7.2008

Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους (L 304/30.9.2004).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 και του άρθρου 4 του ν.1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34), όπως το άρθρο 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν.1440/1984 (Α' 70) και το άρθρο 4 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 4 του ν.1440/1984 και τροποποιήθηκε από το άρθρο 48 του ν.3427/2005 (Α' 312).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 1 περίπτ. στ' του ν.1481/1984 «Οργανισμός Υπουργείου Δημόσιας Τάξης» (Α' 152) καθώς και αυτών της παρ. 4 του άρθρου 14 και της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν.2800/2000 «Αναδιάρθρωση Υπηρεσιών Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, σύσταση Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις» (Α' 41).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (Α 98).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1 του ν.1975/1991 (Α 184), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν.2452/1996 (Α 283).

5. Το άρθρο 1 του π.δ/τος 205/2007 «Συγχώνευση Υπουργείων» (Α' 231).

6. Το άρθρο 1 του π.δ/τος 215/2007 «Σύσταση Γενικών Γραμματειών στο Υπουργείο Εσωτερικών και στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής» (Α 241).

7. Την παρ. 1 του άρθρου 7 της υπ' αριθμ. 42362/ Υ252/28.9.2007 κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών» (Β 1948).

8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος προκαλούνται σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού οι ακόλουθες δαπάνες, οι οποίες εξαρτώνται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που αναγνωρίζονται ως πρόσφυγες ή ως πρόσωπα που χρήζουν διεθνούς προστασίας, διάρκεια παρεχόμενης προστασίας κ.λ.π.) και για αυτό το λόγο δεν μπορούν να προσδιορισθούν επακριβώς:

α. Δαπάνη από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 22, 24, 25 και 34, η οποία θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών (Ε.Φ. 07210 «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ», ΚΑΕ 0823, 0824, 1111, 0871 και Ε.Φ. 07 110), καθώς και από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 33, η οποία θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (Ε.Φ. 33 110). Επίσης, προκαλείται δαπάνη από την επέκταση των δικαιωμάτων που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 26 31 στους υπηκόους τρίτων χωρών ή απάτριδες, στους οποίους έχει χορηγηθεί το καθεστώς του δικαιούχου επικουρικής προστασίας, η οποία θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Φ. 15220, ΚΑΕ 5216), Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Ε.Φ. 19 210 και 220) και Εσωτερικών (Ε.Φ. 07 110, ΚΑΕ5216).

β. Ενδεχόμενη δαπάνη από την: ι) απέλαση προσφύγων, ιι) χορήγηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 26 - 33 στα μέλη της οικογένειας δικαιούχων καθεστώτος διεθνούς προστασίας, που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για την ένταξή τους στο καθεστώς αυτό. Η υπό στοιχείο (ι) δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του Υπουργείου Εσωτερικών (Ε.Φ. 07210 «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ», ΚΑΕ 5143) και η υπό στοιχείο (ιι) δαπάνη από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Φ. 15 220, ΚΑΕ 5216), Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Ε.Φ. 19 210 και 220) και Εσωτερικών (Ε.Φ. 07 110, ΚΑΕ 5216).

9. Την υπ' αριθμ. 128/2008 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 **Σκοπός**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α **ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Σκοπός του παρόντος προεδρικού διατάγματος είναι η συμμόρφωση με την Οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους (L 304/30.9.2004).

Άρθρο 2 **(Άρθρο 2 Οδηγίας)** **Ορισμοί**

Για την εφαρμογή του παρόντος προεδρικού διατάγματος οι παρακάτω όροι έχουν την εξής έννοια:

α) «διεθνής προστασία» είναι το καθεστώς στο οποίο τελεί ο πρόσφυγας και το πρόσωπο που δικαιούται επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στα στοιχεία δ' και στ'.

β) «Σύμβαση της Γενεύης» είναι η Σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων η οποία υπεγράφη στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 και κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (Α' 201), όπως τροποποιήθηκε από το συναφές Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, το οποίο κυρώθηκε με τον α.ν. 389/1968 (Α' 125).

γ) «πρόσφυγας» είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος, συνεπεία βάσιμου φόβου διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, ευρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του και δεν μπορεί ή λόγω του φόβου αυτού δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας ή ο ανιθαγενής ο οποίος, ευρισκόμενος εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής του για τους ίδιους προαναφερθέντες λόγους, δεν μπορεί ή λόγω του φόβου αυτού δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 12.

δ) «καθεστώς πρόσφυγα» είναι η αναγνώριση από την αρμόδια ελληνική αρχή ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως πρόσφυγα.

ε) «πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία» είναι, με την επιφύλαξη του άρθρου 17, ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας αλλά στο πρόσωπό του συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι από τους οποίους προκύπτει ότι αν επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη κατά την έννοια του άρθρου 15 και που δεν μπορεί ή λόγω του κινδύνου αυτού δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας.

στ) «καθεστώς επικουρικής προστασίας» είναι η αναγνώριση από την αρμόδια ελληνική αρχή ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως δικαιούχου επικουρικής προστασίας.

ζ) «αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας» είναι η αίτηση παροχής προστασίας από το ελληνικό κράτος που υποβάλλει ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής με την οποία θεωρείται ότι ζητά τη χορήγηση καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας εφόσον ο ίδιος δεν ζητά ρητώς να του χορηγηθεί άλλη μορφή προστασίας, που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος διατάγματος και μπορεί να ζητηθεί αυτοτελώς.

η) «μέλη της οικογένειας» του δικαιούχου διεθνούς προστασίας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια και ότι η οικογένεια υπήρχε πριν την είσοδο στη Χώρα, θεωρούνται:

- i. ο σύζυγος, ή ο εκτός γάμου σύντροφός του, με τον οποίο διατηρεί σταθερή σχέση,
- ii. τα ανήλικα, άγαμα και εξαρτημένα τέκνα, ανεξαρτήτως αν γεννήθηκαν σε γάμο ή εκτός γάμου των γονέων τους ή είναι υιοθετημένα.

θ) «ασυνόδευτος ανήλικος» είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής ηλικίας κάτω των 18 ετών, ο οποίος φθάνει στην ελληνική επικράτεια χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικο υπεύθυνο για τη φροντίδα του, σύμφωνα με το νόμο ή το έθιμο, που εφαρμόζεται στον τόπο προέλευσης και για όσο χρόνο δεν έχει τεθεί υπό την ουσιαστική φροντίδα ενός τέτοιου προσώπου, ή ο ανήλικος που αφέθηκε ασυνόδευτος μετά την είσοδό του στην Ελλάδα.

ι) «χώρα καταγωγής» είναι η χώρα της ιθαγένειας ή, για τους ανιθαγενείς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής

ια) «αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας» είναι οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας που είναι υπεύθυνες για να κινήσουν τη διαδικασία και να εξετάσουν το αίτημα παροχής διεθνούς προστασίας, ήτοι: τα τμήματα ασύλου των διευθύνσεων αλλοδαπών Αττικής και Θεσσαλονίκης, τα τμήματα ασφαλείας των κρατικών αερολιμένων και οι υποδιευθύνσεις και τα τμήματα ασφαλείας των αστυνομικών διευθύνσεων

ιβ) «Κεντρική Αρχή» είναι η Διεύθυνση Αλλοδαπών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας

ιγ) «αποφαινόμενη αρχή» είναι ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας που αποφασίζει σε πρώτο βαθμό επί των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας. Στις περιπτώσεις των άρθρων 23 και 25 της Οδηγίας 2005/85/EK (L 326/13.12.2005) αποφαινόμενη αρχή είναι ο Προϊστάμενος του Τμήματος Πολιτικού Ασύλου και Προσφύγων της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας

ιδ) «αρμόδιες αρχές απόφασης» είναι η αποφαινόμενη αρχή και η Επιτροπή Προσφυγών

ιε) «μεταγενέστερη αίτηση» είναι η αίτηση για παροχή διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά από τελεσίδικη απορριπτική απόφαση της αποφαινόμενης αρχής ή της Επιτροπής προσφυγών

ιστ) «αρμόδιες αρχές υποδοχής και φιλοξενίας» είναι οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που μεριμνούν για την εφαρμογή των μέτρων σχετικά με την υποδοχή και φιλοξενία των αιτούντων.

Άρθρο 3

Ερμηνεία και εφαρμογή

Η ερμηνεία και εφαρμογή του παρόντος διατάγματος τελεί σε συμφωνία με τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων, όπως τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο της Ν. Υόρκης του 1967, καθώς και τις διεθνείς και ευρωπαϊκές συμβάσεις προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου που έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα.

Άρθρο 4

(Άρθρο 4 Οδηγίας)

Υποβολή και αξιολόγηση στοιχείων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

1. Οι αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης ενημερώνουν τον αιτούντα για την υποχρέωσή του να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας και αξιολογούν τα στοιχεία αυτά σε συνεργασία με τον αιτούντα.

2. Στα στοιχεία της παραγράφου 1 περιλαμβάνονται οι δηλώσεις του αιτούντος, τα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του σχετικά με την ηλικία του, το ιστορικό του ιδίου και των μελών της οικογενείας του, την ταυτότητα, την ιθαγένεια, τη χώρα και τον τόπο προηγούμενης διαμονής του, οι προηγούμενες συναφείς αιτήσεις, το δρομολόγιο που ακολούθησε, το δελτίο ταυτότητας και τα ταξιδιωτικά του έγγραφα καθώς και οι λόγοι για τους οποίους ζητά διεθνή προστασία.

3. Για την αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας, εξετάζονται σε εξατομικευμένη βάση για κάθε αιτούντα, ιδίως:

α) τα συναφή στοιχεία που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής, κατά το χρόνο λήψης της απόφασης, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής νομοθεσίας της χώρας αυτής και του τρόπου εφαρμογής της

β) οι συναφείς δηλώσεις και τα έγγραφα που υπέβαλε ο αιτών, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που επικαλείται σχετικά με το αν έχει ήδη ή ενδέχεται να υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη

γ) η ατομική κατάσταση και οι προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος, όπως το προσωπικό ιστορικό, το φύλο και η ηλικία, ώστε να εκτιμηθεί αν, οι πράξεις στις οποίες έχουν ήδη εκτεθεί ή θα μπορούσαν να εκτεθούν τόσο ο ίδιος όσο και τα μέλη της οικογένειάς του, ισοδυναμούν με δίωξη ή σοβαρή βλάβη

δ) το ενδεχόμενο οι δραστηριότητες του αιτούντος από τότε που εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του να ανελήφθησαν με αποκλειστικό ή κύριο σκοπό τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας, ώστε να εκτιμηθεί αν ο ενδιαφερόμενος θα εκτεθεί, συνεπεία των δραστηριοτήτων αυτών, σε δίωξη ή σοβαρή βλάβη σε περίπτωση επιστροφής του στην εν λόγω χώρα

ε) η δυνατότητα του αιτούντος να θέσει εαυτόν υπό την προστασία άλλης χώρας την ιθαγένεια της οποίας θα μπορούσε να διεκδικήσει.

4. Το γεγονός ότι ο αιτών έχει ήδη υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη ή άμεσες απειλές τέτοιας δίωξης ή βλάβης, αποτελεί σοβαρή ένδειξη ότι είναι βάσιμος ο φόβος του ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, εκτός αν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι ότι η εν λόγω δίωξη ή σοβαρή βλάβη δεν θα επαναληφθεί.

5. Όταν στοιχεία των δηλώσεων του αιτούντος δεν τεκμηριώνονται με έγγραφα ή άλλες αποδείξεις, τα στοιχεία αυτά δεν χρειάζονται επιβεβαίωση, όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) έχει καταβάλει πραγματική προσπάθεια να τεκμηριώσει την αίτησή του
- β) έχει υποβάλει όλα τα συναφή στοιχεία, τα οποία διαθέτει και έχει δώσει ικανοποιητική εξήγηση για την τυχόν έλλειψη άλλων λυσιτελών στοιχείων
- γ) οι δηλώσεις του θεωρούνται συνεπείς και ευλογοφανείς δεν έρχονται δε σε αντίθεση με ειδικά και γενικά στοιχεία που αφορούν την περίπτωση του
- δ) αιτήθηκε την παροχή διεθνούς προστασίας το ταχύτερο δυνατόν, εκτός αν αποδείξει ότι υπήρχε σοβαρός λόγος που τον εμπόδισε να το πράξει
- ε) η γενική αξιοπιστία του αιτούντος είναι αποδεδειγμένη.

Άρθρο 5

(Άρθρο 5 Οδηγίας)

Ειδικές περιπτώσεις παροχής διεθνούς προστασίας

1. Διεθνής προστασία παρέχεται στον αιτούντα και όταν ο βάσιμος φόβος δίωξης ή ο πραγματικός κίνδυνος σοβαρής βλάβης στηρίζεται σε:

- α) γεγονότα τα οποία επήλθαν μετά την αναχώρηση του αιτούντος από τη χώρα καταγωγής του
- β) δραστηριότητες στις οποίες ο αιτών επιδόθηκε μετά την αναχώρησή του από τη χώρα καταγωγής, ιδίως αν αποδεικνύεται ότι οι δραστηριότητες τις οποίες επικαλείται αποτελούν εκδήλωση και προέκταση πεποιθήσεων ή προσανατολισμών τις οποίες ο αιτών είχε ήδη στη χώρα καταγωγής του.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της Σύμβασης της Γενεύης, δεν αναγνωρίζεται καθεστώς διεθνούς προστασίας στον αιτούντα που υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση, αν ο κίνδυνος δίωξης βασίζεται σε περιστάσεις που ο αιτών προκάλεσε σκόπιμα μετά την αναχώρηση από τη χώρα καταγωγής του.

Άρθρο 6

(Άρθρο 6 Οδηγίας)

Φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης

Στους φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης συμπεριλαμβάνονται:

- α) το κράτος καταγωγής,
- β) ομάδες ή οργανώσεις, που ελέγχουν το κράτος καταγωγής ή ουσιώδες μέρος του εδάφους του,
- γ) μη κρατικοί φορείς, αν μπορεί να καταδειχθεί ότι οι παραπάνω φορείς ή οι διεθνείς οργανισμοί δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να παράσχουν προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως ορίζεται με το άρθρο 7.

Άρθρο 7

(Άρθρο 7 Οδηγίας)

Φορείς προστασίας

1. Προστασία μπορεί να παρέχεται από:

- α) το κράτος καταγωγής ή
- β) ομάδες ή οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων διεθνών οργανισμών, που ελέγχουν το κράτος καταγωγής ή ουσιώδες μέρος του εδάφους του.

2. Προστασία παρέχεται ιδίως όταν οι φορείς της παραγράφου 1 λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να αποτρέψουν τη δίωξη ή την πρόκληση σοβαρής βλάβης, μεταξύ άλλων με τη λειτουργία αποτελεσματικού νομικού συστήματος για τον εντοπισμό, την ποινική δίωξη και τον κολασμό πράξεων που συνιστούν δίωξη ή σοβαρή βλάβη, και ο αιτών έχει πρόσβαση στην προστασία αυτή.

3. Κατά την αξιολόγηση, αν διεθνής οργάνωση ελέγχει ένα κράτος ή ουσιώδες μέρος του εδάφους του και παρέχει προστασία όπως περιγράφεται στην παράγραφο 2, λαμβάνονται υπόψη τυχόν κατευθυντήριες οδηγίες που παρέχονται με σχετικές πράξεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 8 (Άρθρο 8 Οδηγίας) Εγχώρια προστασία

Στα πλαίσια της αξιολόγησης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες αρχές απόφασης μπορούν να αποφασίζουν ότι ο αιτών δεν χρήζει διεθνούς προστασίας, αν σε τμήμα της χώρας καταγωγής δεν υφίσταται βάσιμος φόβος δίωξης ή πραγματικός κίνδυνος πρόκλησης σοβαρής βλάβης, εφόσον ο αιτών μπορεί να παραμείνει στο τμήμα αυτό. Οι αρμόδιες αρχές απόφασης, κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης επί της αιτήσεως, λαμβάνουν υπόψη τις γενικές περιστάσεις που επικρατούν στο εν λόγω τμήμα της χώρας και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος.

Άρθρο 9 (Άρθρο 9 Οδηγίας) Πράξεις δίωξης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

1. Οι πράξεις δίωξης κατά την έννοια του άρθρου 1Α της Σύμβασης της Γενεύης πρέπει:

α) να είναι αρκούντως σοβαρές λόγω της φύσης ή της επανάληψής τους, ώστε να συνιστούν σοβαρή παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών (ν.δ. 53/1974, Α' 256), ή

β) να αποτελούν σώρευση διαφόρων μέτρων όπου να περιλαμβάνεται παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η οποία να είναι αρκούντως σοβαρή, ούτως ώστε να θίγεται το άτομο κατά τρόπο αντίστοιχο με τον αναφερόμενο στο στοιχείο α'.

2. Οι πράξεις που μπορούν να χαρακτηρισθούν ως πράξεις δίωξης σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο έχουν ιδίως τη μορφή:

α) πράξεων σωματικής ή ψυχολογικής βίας, συμπεριλαμβανομένων πράξεων σεξουαλικής βίας
β) νομοθετικών, διοικητικών, αστυνομικών ή δικαστικών μέτρων, τα οποία εισάγουν διακρίσεις αφεαυτά ή εφαρμόζονται κατά τρόπο που εισάγει διακρίσεις

γ) αβάσιμης ποινικής δίωξης ή δυσανάλογης ή μεροληπτικής επιβολής ποινής

δ) έλλειψης δυνατότητας άσκησης ενδίκων μέσων

ε) ποινικής δίωξης ή επιβολής ποινής για την άρνηση εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας σε σύρραξη, αν η εκπλήρωση της στρατιωτικής θητείας θα συμπεριλάμβανε εγκλήματα ή πράξεις που εμπίπτουν στις ρήτρες αποκλεισμού όπως προβλέπονται στο άρθρο 12 παρ. 2

στ) πράξεων που στρέφονται κατά προσώπου λόγω φύλου ή παιδικής ηλικίας.

Άρθρο 10 (Άρθρο 10 Οδηγίας) Λόγοι δίωξης

1. Κατά την αξιολόγηση των λόγων της δίωξης, οι αρμόδιες αρχές απόφασης υποβολής και εξέτασης, λαμβάνουν υπόψη ότι:

α) η έννοια της φυλής περιλαμβάνει ιδίως το στοιχείο του χρώματος, της καταγωγής ή του γεγονότος ότι το άτομο ανήκει σε συγκεκριμένη εθνοτική ομάδα

β) η έννοια της θρησκείας περιλαμβάνει ιδίως την υιοθέτηση θειστικών, αγνωστικιστικών ή αθειστικών πεποιθήσεων, τη συμμετοχή σε τυπική λατρεία, σε ιδιωτικό ή δημόσιο χώρο, είτε κατά μόνας είτε μαζί με άλλους, την αποχή από τη λατρεία αυτή, άλλες θρησκευτικές πράξεις ή εκδηλώσεις απόψεων ή μορφές ατομικής ή συλλογικής συμπεριφοράς που στηρίζονται σε θρησκευτικές πεποιθήσεις ή υπαγορεύονται από αυτές

γ) η έννοια της ιθαγένειας, δεν περιορίζεται μόνο στην ιδιότητα του πολίτη ή την έλλειψή της, αλλά περιλαμβάνει ιδίως την ιδιότητα του μέλους μίας ομάδας, η οποία προσδιορίζεται από την πολιτιστική, εθνοτική ή γλωσσική της ταυτότητα, τις κοινές γεωγραφικές ή πολιτικές καταβολές ή τη σχέση της με τον πληθυσμό άλλης χώρας

δ) η ομάδα θεωρείται ως ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα όταν μεταξύ άλλων τα μέλη της ομάδας αυτής έχουν κοινά εγγενή χαρακτηριστικά ή κοινό ιστορικό παρελθόν το οποίο δεν μπορεί να μεταβληθεί ή έχουν κοινά χαρακτηριστικά ή πεποιθήσεις τόσο θεμελιώδους σημασίας για την ταυτότητα ή τη συνείδηση, ώστε ένα πρόσωπο να μην πρέπει να αναγκαστεί να τις αποκηρύξει ή η ομάδα έχει ιδιαίτερη ταυτότητα στην οικεία χώρα, διότι γίνεται αντιληπτή ως διαφορετική ομάδα από τον περιβάλλοντα κοινωνικό χώρο. Ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στη χώρα καταγωγής μια ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα μπορεί να περιλαμβάνει την ομάδα που βασίζεται στο φύλο, στην ηλικία, στην αναπηρία ή στην κατάσταση υγείας ή στον γενετήσιο προσανατολισμό. Ο γενετήσιος προσανατολισμός δεν μπορεί να νοηθεί ότι περιλαμβάνει πράξεις θεωρούμενες αξιόποινες κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Μπορούν να λαμβάνονται υπόψη πτυχές συνδεδεμένες με το φύλο, χωρίς να αποτελούν αυτές καθ' εαυτές τεκμήριο της εφαρμογής του παρόντος άρθρου

ε) η έννοια των πολιτικών πεποιθήσεων περιλαμβάνει ιδίως την υποστήριξη άποψης, ιδέας ή πεποίθησης, επί ζητήματος που σχετίζεται με τους ενδεχόμενους φορείς δίωξης, όπως η δίωξη αυτή προσδιορίζεται στο άρθρο 9 και με τις πολιτικές ή τις μεθόδους τους, ανεξαρτήτως του αν ο αιτών έχει εκδηλώσει εμπράκτως την εν λόγω άποψη, ιδέα ή πεποίθηση.

2. Κατά την αξιολόγηση για το βάσιμο του φόβου του αιτούντος ότι θα υποστεί δίωξη, δεν ασκεί επιρροή αν ο αιτών χαρακτηρίζεται πράγματι από το φυλετικό, θρησκευτικό, εθνικό, κοινωνικό ή πολιτικό στοιχείο, το οποίο προκαλεί τη δίωξη, υπό την προϋπόθεση ότι το χαρακτηριστικό αυτό του αποδίδεται από τον φορέα της δίωξης.

Άρθρο 11

(Άρθρο 11 Οδηγίας)

Παύση καθεστώτος πρόσφυγα

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής παύει να είναι πρόσφυγας και ανακαλείται το χορηγηθέν καθεστώς, αν:

- α) εξασφαλίσει εκ νέου οικειοθελώς την προστασία της χώρας της ιθαγένειάς του, ή
- β) ανακτήσει οικειοθελώς την ιθαγένεια που απώλεσε κατά το παρελθόν, ή
- γ) αποκτήσει νέα ιθαγένεια και απολαύει της προστασίας της χώρας που του χορήγησε τη νέα ιθαγένεια, ή
- δ) έχει εγκατασταθεί εκ νέου οικειοθελώς στη χώρα που είχε εγκαταλείψει ή εκτός της οποίας είχε παραμείνει, εξαιτίας του φόβου ότι θα υποστεί δίωξη, ή
- ε) δεν μπορεί πλέον να εξακολουθεί να αρνείται την προστασία που του παρέχει η χώρα της ιθαγένειας, διότι έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή του ως πρόσφυγα, ή
- στ) στην περίπτωση ανιθαγενούς, αυτός αποκτήσει τη δυνατότητα να επιστρέψει στη χώρα της πρώην συνήθους διαμονής του, διότι έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή του ως πρόσφυγα.

2. Για την εφαρμογή των περιπτώσεων ε' και στ' της παραγράφου 1, η Κεντρική αρχή εξετάζει κατά πόσον η μεταβολή των συνθηκών είναι ουσιαστική και όχι προσωρινή, ώστε ο φόβος του πρόσφυγα ότι θα υποστεί διώξεις να μην μπορεί πλέον να θεωρείται βάσιμος.

Άρθρο 12

(Άρθρο 12 Οδηγίας)

Αποκλεισμός από το καθεστώς πρόσφυγα

1. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς του πρόσφυγα εφόσον:

- α) εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 1Δ της Σύμβασης της Γενεύης, το οποίο αφορά την παροχή προστασίας ή συνδρομής από όργανα ή Οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, εκτός της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Σε περίπτωση που η εν λόγω προστασία ή συνδρομή έχει παύσει για οποιοδήποτε λόγο, χωρίς να έχει διευθετηθεί οριστικά η κατάσταση των προσώπων αυτών, με σχετικό ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, τα πρόσωπα αυτά δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα του παρόντος προεδρικού διατάγματος
- β) αναγνωρίζεται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας όπου έχει μετοικήσει ότι έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατοχή της ιθαγένειας της εν λόγω χώρας ή δικαιώματα και υποχρεώσεις αντίστοιχα προς αυτά.

2. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς του πρόσφυγα όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύεται ότι:

α) έχει διαπράξει έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως αυτά ορίζονται στις οικείες διεθνείς συμβάσεις

β) έχει διαπράξει σοβαρό μη πολιτικό έγκλημα εκτός της ελληνικής επικράτειας, πριν γίνει δεκτός ως πρόσφυγας, δηλαδή πριν από το χρόνο έκδοσης της άδειας διαμονής που βασίζεται στην αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα.

Ως σοβαρό μη πολιτικό έγκλημα μπορεί να χαρακτηριστεί κακούργημα ή πλημμέλημα, εφόσον η αντικειμενική υπόστασή του στοιχειοθετείται σε ιδιαίτερα σκληρή πράξη, έστω και αν διαπράττεται με υποτιθέμενο πολιτικό στόχο

γ) είναι ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών όπως ορίζονται στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

3. Η παράγραφος 2 έχει εφαρμογή και σε άτομα τα οποία είναι ηθικοί αυτουργοί ή συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διάπραξη των προβλεπόμενων στην εν λόγω παράγραφο, εγκλημάτων ή πράξεων.

Άρθρο 13

(Άρθρο 13 Οδηγίας)

Χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

Το καθεστώς πρόσφυγα χορηγείται από τις αρμόδιες αρχές απόφασης σε υπηκόους τρίτων χωρών ή σε ανιθαγενείς που πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα κεφάλαια Β' και Γ'.

Άρθρο 14

(Άρθρο 14 Οδηγίας)

Περιπτώσεις μη χορήγησης, ανάκλησης και άρνησης ανανέωσης του καθεστώτος του πρόσφυγα

1. Το καθεστώς πρόσφυγα, το οποίο χορηγήθηκε ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου που υποβλήθηκε μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος, δύναται να ανακαλείται ή να μην ανανεώνεται από την αποφαινόμενη αρχή, εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να είναι πρόσφυγας, σύμφωνα με το άρθρο 11.

2. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του πρόσφυγα να αποκαλύπτει κάθε σχετικό στοιχείο και να προσκομίζει κάθε σχετικό έγγραφο το οποίο έχει στη διάθεσή του, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, η αποφαινόμενη αρχή αποδεικνύει ότι ο ενδιαφερόμενος έχει παύσει να είναι πρόσφυγας ή δεν υπήρξε ποτέ πρόσφυγας σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Η αποφαινόμενη αρχή ανακαλεί ή αρνείται να ανανεώσει το καθεστώς πρόσφυγα αν, μετά τη χορήγησή του, αποδεικνύεται ότι:

α) το εν λόγω πρόσωπο θα έπρεπε να είχε αποκλεισθεί ή αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 12,

β) η εκ μέρους του ενδιαφερομένου παραποίηση ή παράλειψη γεγονότων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πλαστών εγγράφων, υπήρξε αποφασιστική για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα.

4. Η αρμόδια αρχή απόφασης δύναται να μην χορηγεί, να ανακαλεί ή να αρνείται να ανανεώσει το καθεστώς που χορηγήθηκε σε πρόσφυγα όταν:

α) μπορεί για εύλογους λόγους να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο αυτό συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια

β) το πρόσωπο αυτό, συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία, λόγω τελεσίδικης καταδίκης του για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος.

5. Τα πρόσωπα στα οποία έχει εφαρμογή η παράγραφος 4, απολαμβάνουν των δικαιωμάτων που προβλέπονται ή είναι ανάλογα εκείνων που προβλέπονται στα άρθρα 3, 4, 16, 22, 31, 32 και 33 της Σύμβασης της Γενεύης, εφόσον βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 15 **(Άρθρο 15 Οδηγίας)** **Σοβαρή βλάβη**

1. Επικουρική προστασία δικαιούνται τα πρόσωπα τα οποία έχουν υποστεί ή κινδυνεύουν να υποστούν σοβαρή βλάβη.

2. Η σοβαρή βλάβη συνίσταται σε:

- α) θανατική ποινή ή εκτέλεση, ή
- β) βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του, ή
- γ) σοβαρή προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω βίας ασκούμενης αδιακρίτως σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.

Άρθρο 16 **(Άρθρο 16 Οδηγίας)** **Παύση επικουρικής προστασίας**

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής παύει να δικαιούται επικουρική προστασία και ανακαλείται το χορηγηθέν καθεστώς, όταν έχουν εκλείψει οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώριση του καθεστώτος ή όταν οι συνθήκες αυτές έχουν μεταβληθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μην είναι πλέον αναγκαία η παρασχεθείσα προστασία.

2. Κατά την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, η Κεντρική Αρχή εξετάζει κατά πόσον η μεταβολή των συνθηκών είναι τόσο ουσιαστικής και μη προσωρινής φύσης, ώστε ο ενδιαφερόμενος να μην αντιμετωπίζει πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη.

Άρθρο 17 **(Άρθρο 17 Οδηγίας)** **Αποκλεισμός από την επικουρική προστασία**

1. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής δεν δικαιούται επικουρικής προστασίας όταν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι:

- α) έχει διαπράξει έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως τα εγκλήματα αυτά ορίζονται στις οικείες διεθνείς συμβάσεις
- β) έχει διαπράξει κακούργημα ή πλημμέλημα που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 3 μηνών
- γ) είναι ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών, όπως ορίζονται στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών
- δ) συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία ή για την ασφάλεια της Χώρας.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή στα πρόσωπα, που είναι ηθικοί αυτουργοί ή συμμετέχουν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο στη διάπραξη των εγκλημάτων ή πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή.

3. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής δεν δικαιούται επικουρικής προστασίας, αν διέπραξε, πριν από την είσοδό του στη Χώρα, ένα ή περισσότερα εγκλήματα, εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα οποία θα επέσυραν την ποινή της φυλάκισης αν είχαν διαπραχθεί εντός της ελληνικής επικράτειας, και εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του αποκλειστικά και μόνο για να αποφύγει κυρώσεις συνεπεία των εγκλημάτων αυτών, εφόσον οι κυρώσεις αυτές δεν είναι υπέρμετρα δυσανάλογες σε σχέση με τη ποινή φυλάκισης που προβλέπεται για το ίδιο έγκλημα στην Ελλάδα.

Άρθρο 18
(Άρθρο 18 Οδηγίας)
Χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Καθεστώς επικουρικής προστασίας χορηγείται από τις αρμόδιες αρχές απόφασης σε υπηκόους τρίτων χωρών ή σε ανιθαγενείς που πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα κεφάλαια Β' και Ε'.

Άρθρο 19
(Άρθρο 19 Οδηγίας)
Ανάκληση ή άρνηση ανανέωσης του καθεστώτος επικουρικής προστασίας

1. Το καθεστώς επικουρικής προστασίας που χορηγήθηκε κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, η οποία υποβλήθηκε μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος, δύναται να ανακαλείται ή να μην ανανεώνεται από την αποφαινόμενη αρχή, εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να δικαιούται επικουρικής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 16.

2. Η αποφαινόμενη αρχή μπορεί να ανακαλεί ή να αρνείται να ανανεώσει το καθεστώς επικουρικής προστασίας ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, εφόσον μετά τη χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας το πρόσωπο αυτό αποκλείεται από το δικαίωμα επικουρικής προστασίας, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 17.

3. Η αποφαινόμενη αρχή ανακαλεί ή αρνείται να ανανεώσει το καθεστώς επικουρικής προστασίας υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, αν μετά τη χορήγηση του καθεστώτος διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος:

- α) δεν δικαιούται επικουρικής προστασίας σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 17, ή
- β) προέβη σε διαστρέβλωση ή παράλειψη γεγονότων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πλαστών εγγράφων, η οποία υπήρξε αποφασιστική για τη χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας.

4. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του υπηκόου τρίτης χώρας ή του ανιθαγενούς να αποκαλύπτει κάθε σχετικό στοιχείο και να προσκομίζει κάθε σχετικό έγγραφο το οποίο έχει στη διάθεσή του, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, η αποφαινόμενη αρχή κρίνει αιτιολογημένα, βάσει ισχυρών αποδεικτικών στοιχείων, αν ο ενδιαφερόμενος έχει παύσει να δικαιούται ή δεν δικαιούται επικουρική προστασία σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 3.

Άρθρο 20
(Άρθρο 20 Οδηγίας)
Γενικοί κανόνες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

1. Το παρόν κεφάλαιο δεν θίγει τα δικαιώματα που προβλέπει η Σύμβαση της Γενεύης.
2. Το παρόν κεφάλαιο έχει εφαρμογή στους πρόσφυγες και στα πρόσωπα που δικαιούνται επικουρική προστασία, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.
3. Κατά την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου λαμβάνεται υπόψη η ειδική κατάσταση ευάλωτων προσώπων, όπως οι ανήλικοι, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, πρόσωπα με ειδικές ανάγκες, οι ηλικιωμένοι, οι έγκυοι, οι άγαμοι γονείς που έχουν ανήλικα τέκνα και πρόσωπα που υπήρξαν θύματα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας. Η διαπίστωση των ειδικών αναγκών πραγματοποιείται μετά από αξιολόγηση της κάθε περίπτωσης.
4. Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα κατά την εφαρμογή των παρόντων διατάξεων που αφορούν ανηλίκους.

Άρθρο 21
(Άρθρο 21 Οδηγίας)
Προστασία από την απέλαση

1. Οι αρμόδιες αρχές σέβονται την αρχή της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Χώρας.

2. Εφόσον δεν απαγορεύεται από διεθνείς υποχρεώσεις της Χώρας, οι αρμόδιες αρχές δύνανται να απελαύνουν πρόσφυγα ή πρόσωπο που δικαιούται επικουρικής προστασίας όταν:

α) υφίστανται εύλογοι λόγοι για να θεωρείται ότι το εν λόγω πρόσωπο αποτελεί κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια, ή

β) συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία, λόγω τελεσίδικης καταδίκης του για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος.

3. Η αποφαινόμενη αρχή δύναται να ανακαλεί ή να αρνείται να χορηγήσει ή να ανανεώσει την άδεια διαμονής πρόσφυγα ή προσώπου που δικαιούται επικουρικής προστασίας εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 22
(Άρθρο 22 Οδηγίας)
Ενημέρωση

Οι αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης παρέχουν στα άτομα που έχουν αναγνωριστεί ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, το συντομότερο δυνατόν μετά την αναγνώρισή τους, πρόσβαση σε πληροφορίες, σε γλώσσα που κατανοούν, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Άρθρο 23
(Άρθρο 23 Οδηγίας)
Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας

1. Για τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε:

α) να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα που διασφαλίζουν τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας

β) τα μέλη της οικογένειας του δικαιούχου καθεστώτος διεθνούς προστασίας που βρίσκονται στη χώρα και δεν πληρούν ατομικά τις προϋποθέσεις για την αναγνώριση του καθεστώτος αυτού να μπορούν να ζητούν τη χορήγηση των δικαιωμάτων που αναφέρονται στα άρθρα 24 έως και 33. Τα δικαιώματα αυτά πρέπει να εξασφαλίζουν ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο στον δικαιούχο και εφόσον χορηγηθούν, διατηρούνται αυτοτελώς και μετά την ενηλικίωση του ανηλίκου ή τη λύση της συζυγικής σχέσης συνεπεία διαζυγίου, διάστασης ή θανάτου του δικαιούχου διεθνούς προστασίας.

2. Τα ως άνω δικαιώματα δεν χορηγούνται, ή περιορίζονται ή ανακαλούνται:

α) όταν το μέλος της οικογένειας αποκλείεται από το καθεστώς διεθνούς προστασίας, κατ' εφαρμογή των Κεφαλαίων Γ' και Ε' και

β) για λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

Άρθρο 24
(Άρθρο 24 Οδηγίας)
Άδειες διαμονής

1. Στον υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή στον οποίο αναγνωρίζεται το καθεστώς του πρόσφυγα χορηγείται από την αρμόδια αρχή υποβολής και εξέτασης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 21, άδεια διαμονής πενταετούς διάρκειας, η οποία μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου μπορεί να ανανεωθεί. Σε περίπτωση που παρέλθει διετία από τη λήξη της ως άνω άδειας διαμονής χωρίς ο δικαιούχος να μεριμνήσει για την ανανέωσή της, η Κεντρική Αρχή επανεξετάζει τους λόγους βάσει των οποίων χορηγήθηκε το καθεστώς. Η εκπρόθεσμη χωρίς αιτιολογία υποβολή της αίτησης ανανέωσης δεν μπορεί από μόνη της να οδηγήσει σε απόρριψή της.

2. Στον υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή στον οποίο παρέχεται καθεστώς επικουρικής προστασίας, χορηγείται από την αρμόδια αρχή υποβολής και εξέτασης άδεια διαμονής διετούς διάρκειας. Η άδεια ανανεώνεται με απόφαση της αποφαινόμενης αρχής μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή υποβολής και εξέτασης, το αργότερο

τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν τη λήξη της. Αν στο χρόνο αυτό ο δικαιούχος δεν υποβάλει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία ή δεν αιτιολογήσει επαρκώς το εκπρόθεσμο της αίτησής του, η Κεντρική Αρχή επανεξετάζει τους λόγους βάσει των οποίων χορηγήθηκε το καθεστώς.

3. Οι αναφερόμενες στις παρ. 1 και 2 άδειες διαμονής δεν χορηγούνται όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

4. Ισόχρονες άδειες διαμονής χορηγούνται και στα μέλη των οικογενειών των δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

5. Εκτός από την προαναφερόμενη άδεια διαμονής, οι αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης χορηγούν τους δικαιούχους καθεστώτος διεθνούς προστασίας δελτίο ταυτότητας στο οποίο αναγράφονται τα προσωπικά τους στοιχεία και το καθεστώς στο οποίο τελούν.

6. Η Κεντρική Αρχή χορηγεί στους πρόσφυγες τα αναφερόμενα στο άρθρο 25 της Σύμβασης της Γενεύης έγγραφα ή πιστοποιητικά.

Άρθρο 25 **(Άρθρο 25 Οδηγίας)** **Ταξιδιωτικά έγγραφα**

1. Στον δικαιούχο του καθεστώτος του πρόσφυγα, ύστερα από αίτησή του, που υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή παραλαβής και εξέτασης, χορηγείται ταξιδιωτικό έγγραφο (titre de voyage), σύμφωνα με το υπόδειγμα που εμπεριέχεται στο Παράρτημα της Σύμβασης της Γενεύης, ώστε να μπορεί να ταξιδεύει στο εξωτερικό, εκτός αν στο πρόσωπό του συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή έχει καταδικαστεί για σοβαρό έγκλημα ή εκκρεμεί σε βάρος του η διαδικασία εφαρμογής ρήτρας παύσης, αποκλεισμού, ανάκλησης ή ακύρωσης του χορηγηθέντος καθεστώτος. Για τις προϋποθέσεις χορήγησης του ταξιδιωτικού εγγράφου και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τα διαβατήρια των Ελλήνων πολιτών.

2. Το ταξιδιωτικό έγγραφο που εκτυπώνεται από τη Διεύθυνση Διαβατηρίων του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, χορηγείται από την Κεντρική Αρχή και ισχύει για πέντε (5) έτη από την έκδοσή του, εφόσον ο κάτοχός του είναι ενήλικος ή ανήλικος που έχει συμπληρώσει τα δεκατέσσερα (14) έτη και για τρία (3) έτη, εφόσον ο κάτοχός του είναι ανήλικος κάτω των δεκατεσσάρων (14) ετών. Κατά της απόφασης της Κεντρικής Αρχής, που απορρίπτει αίτημα χορήγησης ή αντικατάστασης του ταξιδιωτικού εγγράφου, ο ενδιαφερόμενος δύναται εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης, να προσφύγει ενώπιον του Προϊσταμένου Κλάδου Ασφάλειας και Τάξης του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, ο οποίος αποφαινεται εντός δέκα (10) ημερών.

3. Σε περίπτωση απώλειας ή κλοπής ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλλει αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική ή προξενική αρχή υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν.1599/1986, για τον τόπο, το χρόνο και τις συνθήκες απώλειας ή κλοπής του ταξιδιωτικού εγγράφου. Για τις συνθήκες απώλειας ή κλοπής του ταξιδιωτικού εγγράφου ενεργείται έρευνα από την αρμόδια αστυνομική αρχή. Όσο διαρκεί η έρευνα, δεν χορηγείται νέο ταξιδιωτικό έγγραφο στον δικαιούχο του απολεσθέντος ή κλαπέντος, εκτός αν η μετάβασή του στην αλλοδαπή είναι αναγκαία, για τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 1 παρ. 3 του π.δ.25/2004 (Α' 17), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Το ταξιδιωτικό έγγραφο του οποίου έχει δηλωθεί απώλεια ή κλοπή, θεωρείται αυτοδικαίως άκυρο από της υποβολής της σχετικής δήλωσης.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για τους αιτούντες άσυλο, τους αιτούντες και τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας, εφόσον αυτοί αδυνατούν να εξασφαλίσουν εθνικό διαβατήριο και υφίστανται σοβαροί ανθρωπιστικοί λόγοι ή αποδεδειγμένα σοβαροί λόγοι υγείας που απαιτούν τη μετάβασή τους στο εξωτερικό, εκτός αν συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

Άρθρο 26 **(Άρθρο 26 Οδηγίας)** **Πρόσβαση στην απασχόληση**

1. Επιτρέπεται στους δικαιούχους καθεστώτος διεθνούς προστασίας να ασκούν μισθωτή ή ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ.189/1998 (Α' 140).

2. Οι δικαιούχοι του καθεστώτος διεθνούς προστασίας μπορούν να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα για ενήλικες τα οποία σχετίζονται με την απασχόληση, επαγγελματική κατάρτιση και πρακτική εξάσκηση σε χώρους εργασίας, υπό τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

3. Για τους δικαιούχους του καθεστώτος διεθνούς προστασίας εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις σχετικά με την αμοιβή, την πρόσβαση στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, όσον αφορά τη μισθωτή ή ανεξάρτητη δραστηριότητα, καθώς και τους όρους εργασίας.

Άρθρο 27 **(Άρθρο 27 Οδηγίας)** **Πρόσβαση στην εκπαίδευση**

1. Σε κάθε ανήλικο στον οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας, παρέχεται το δικαίωμα πρόσβασης στο εκπαιδευτικό σύστημα, με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

2. Η πρόσβαση στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα και σε προγράμματα περαιτέρω κατάρτισης ή επιμόρφωσης, επιτρέπεται στους ενήλικες στους οποίους έχει χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας, με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους νομίμως διαμένοντες στην Ελλάδα υπηκόους τρίτων χωρών.

3. Οι δικαιούχοι καθεστώτος διεθνούς προστασίας απολαμβάνουν ίσης μεταχείρισης με τους Έλληνες πολίτες ως προς την αναγνώριση αλλοδαπών πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών αποδεικτικών επίσημων τίτλων.

Άρθρο 28 **(Άρθρο 28 Οδηγίας)** **Κοινωνική αρωγή**

Στους δικαιούχους του καθεστώτος διεθνούς προστασίας παρέχεται η αναγκαία συνδρομή σε θέματα κοινωνικής αρωγής με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

Άρθρο 29 **(Άρθρο 29 Οδηγίας)** **Ιατρική περίθαλψη**

1. Οι δικαιούχοι του καθεστώτος διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη, με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

2. Στους δικαιούχους καθεστώτος διεθνούς προστασίας που έχουν ιδιαίτερες ανάγκες και ιδίως τις εγκύους, τα πρόσωπα με ειδικές ανάγκες, τα πρόσωπα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, τους ανηλικούς που υπήρξαν θύματα οιασδήποτε μορφής κακομεταχείρισης, παραμέλησης, εκμετάλλευσης, βασανιστηρίων, βάνουσης ή απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης, καθώς και στα πρόσωπα που έχουν υποφέρει εξαιτίας ενόπλων συγκρούσεων, παρέχεται η αναγκαία ιατρική περίθαλψη, με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

Άρθρο 30 **(Άρθρο 30 Οδηγίας)** **Ασυνόδετοι ανήλικοι**

1. Οι αρμόδιες αρχές υποδοχής και φιλοξενίας λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, το συντομότερο δυνατό από τη χορήγηση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, προκειμένου να διασφαλίσουν την εκπροσώπηση των ασυνόδετων ανηλίκων με το διορισμό επιτρόπου ή, όπου απαιτείται, με την ανάθεση της σχετικής ευθύνης σε οργάνωση επιφορτισμένη με τη μέριμνα και τη προστασία των ανηλίκων ή με οποιαδήποτε άλλη κατάλληλη μορφή εκπροσώπησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τις αποφάσεις των δικαστηρίων.

2. Επίσης οι ως άνω αρχές μεριμνούν, ώστε οι ανάγκες του ανήλικου να καλύπτονται επαρκώς κατά την εφαρμογή του παρόντος προεδρικού διατάγματος από τον διορισμένο επίτροπο ή εκπρόσωπο και αξιολογούν τακτικά την κατάσταση του ανήλικου.

3. Οι αρμόδιες αρχές υποδοχής και φιλοξενίας εξασφαλίζουν τη διαμονή των ασυνόδευτων ανηλίκων:

- α) μαζί με τους ενήλικους συγγενείς, ή
- β) σε οικογένεια που θα έχει την επιμέλεια του ανήλικου, ή
- γ) σε ειδικά κέντρα φιλοξενίας ανηλίκων, ή
- δ) σε άλλου είδους καταλύματα κατάλληλα για ανήλικους.

Η γνώμη του ανήλικου λαμβάνεται υπόψη ανάλογα με την ηλικία του και το βαθμό της ωριμότητάς του.

4. Τα αδέρφια διαμένουν μαζί, λαμβανομένου υπόψη του μείζονος συμφέροντος του ανήλικου και ιδίως της ηλικίας και του βαθμού της ωριμότητάς του. Οι μεταβολές διαμονής των ασυνόδευτων ανηλίκων περιορίζονται στο ελάχιστο.

5. Στο πλαίσιο της προστασίας του μείζονος συμφέροντος του ασυνόδευτου ανήλικου οι αρμόδιες αρχές υποδοχής και φιλοξενίας καταβάλλουν προσπάθεια για τον ταχύτερο δυνατό εντοπισμό των μελών της οικογένειάς του. Σε περιπτώσεις ενδεχόμενης απειλής κατά της ζωής ή της ακεραιότητας του ανήλικου ή των στενών συγγενών του, ιδίως αν οι τελευταίοι έχουν παραμείνει στη χώρα καταγωγής, λαμβάνεται μέριμνα, ώστε η συλλογή, επεξεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με τα πρόσωπα αυτά να γίνεται εμπιστευτικά.

6. Τα άτομα που επιλαμβάνονται της φροντίδας ασυνόδευτων ανηλίκων απαιτείται να έχουν την κατάλληλη κατάρτιση, σχετικά με τις ανάγκες τους.

Άρθρο 31 **(Άρθρο 31 Οδηγίας)** **Πρόσβαση σε κατάλυμα**

Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση σε κατάλυμα με τους όρους και περιορισμούς που ισχύουν για τους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη Χώρα.

Άρθρο 32 **(Άρθρο 32 Οδηγίας)** **Ελεύθερη κυκλοφορία**

Επιτρέπεται η ελεύθερη κυκλοφορία των δικαιούχων καθεστώτος διεθνούς προστασίας, με τους ίδιους όρους και περιορισμούς που ισχύουν για τους πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στη Χώρα. Οι επιφυλάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 26 της Σύμβασης της Γενεύης και αφορούν τη Χώρα μας δεν θίγονται.

Άρθρο 33 **(Άρθρο 33 Οδηγίας)** **Πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης**

1. Οι δικαιούχοι καθεστώτος πρόσφυγα παρακολουθούν τα κατάλληλα προγράμματα κοινωνικής ένταξης που καταρτίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

2. Τα ως άνω προγράμματα, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, παρακολουθούνται και από τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας.

Άρθρο 34 **(Άρθρο 34 Οδηγίας)** **Επαναπατριsmός**

Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν συνδρομή στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας που επιθυμούν να επαναπατρισθούν.

Άρθρο 35
(Άρθρο 35 Οδηγίας)
Συνεργασία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Το Τμήμα Προσφύγων – Ασύλου της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, ορίζεται ως εθνικό σημείο επαφής για τη διοικητική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επίσης, λαμβάνει, σε συνεννόηση με την Επιτροπή, όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ανάπτυξη απευθείας συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών με τις αντίστοιχες αρχές των άλλων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 36
(Άρθρο 36 Οδηγίας)
Προσωπικό

Το προσωπικό των Υπηρεσιών που εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος απαιτείται να διαθέτει την κατάλληλη κατάρτιση. Το προσωπικό αυτό υποχρεούται να τηρεί εχεμύθεια για κάθε πληροφορία που λαμβάνει γνώση κατά το χειρισμό των υποθέσεων που ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 37
Καταργούμενες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος, καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 6 του π.δ.61/1999 (Α' 63) καθώς και κάθε άλλη, γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Άρθρο 38
Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος ισχύουν από 10.10.2006, πλην των διατάξεων που προβλέπουν την επιβολή κυρώσεων, οι οποίες ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Εσωτερικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.